

ADVIES Nr 41 / 2001 van 12 november 2001

O. Ref. : 10 / A / 2001 / 037

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit waarbij de « Association Intercommunale pour l'Energie et l'Eau » (Intercommunale Vereniging voor Energie en Water), afgekort « A.I.E. », gemachtigd wordt toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van de persoonsgegevens, inzonderheid op artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid op artikel 5, tweede lid;

Gelet op het verzoek om advies van de minister van Binnenlandse Zaken d.d. 6 september 2001 en de per brief d.d. 11 oktober 2001 en per e-mail d.d. 22 oktober 2001 aangebrachte aanvullende informatie van de minister van Binnenlandse Zaken;

Gelet op het verslag van de heer J. BERLEUR,

Brengt op 12 november 2001 het volgende advies uit :

I. ONDERWERP VAN HET VERZOEK OM ADVIES

Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is voorgelegd, strekt ertoe de « Association Intercommunale pour l'Energie et l'Eau » (Intercommunale Vereniging voor Energie en Water), afgekort « A.I.E. » toegang te verlenen tot bepaalde informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen die zijn bedoeld in artikel 3 van de wet van 8 augustus 1983.

Om deze machtiging wordt verzocht met het oog op de vervulling van diverse taken bedoeld in artikel 1, eerste lid, van het ontwerp-besluit :

- 1° de bijwerking en de actualisering van haar klantenbestand ;
- 2° de facturering van het watergebruik aan haar abonnees ;
- 3° de inning voor rekening van het Waalse Gewest van de belasting op het lozen van ander dan industrieel afvalwater, waarin voorzien is bij het decreet van de Waalse Gewestraad van 30 april 1990 tot instelling van industrieel en huishoudelijk afvalwater.

In hetzelfde artikel 1 is in het tweede lid nader bepaald dat de toegang tot de opeenvolgende Wijzigingen van de gegevens wordt beperkt tot een periode van 30 jaar. In het derde lid wordt omschreven welke personen toegangsrecht hebben.

In artikel 2 worden de modaliteiten inzake de opmaak van de lijst van deze personen en betreffende de bezorging van deze lijst aan de Commissie nader omschreven. Er is ook bepaald dat de personen die toegang hebben tot het Rijksregister een verklaring moeten ondertekenen die de veiligheid en de vertrouwelijkheid van de gegevens waarborgt.

Artikel 3 voorziet erin dat de informatiegegevens verkregen overeenkomstig artikel 1 uitsluitend voor voornoemde doeleinden mogen worden gebruikt en niet aan derden mogen worden meegedeeld. In het tweede lid wordt nader bepaald welke personen en overheden niet als derden worden beschouwd.

II. ONDERZOEK VAN HET VERZOEK

A. Wettelijke grond en finaliteitsbeginsel

Krachtens artikel 5, tweede lid, a), van de wet van 8 augustus 1983, kan de Koning, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bij in Ministerraad overlegd besluit de toegang uitbreiden tot instellingen van Belgisch recht die opdrachten van algemeen belang vervullen. De Koning wijst deze instellingen nominatief aan.

De A.I.E. is een intercommunale vereniging geregeld door de wet van 22 december 1986 en door het decreet van het Waalse Gewest van 5 december 1996 betreffende de Waalse intercommunales. Krachtens de mogelijkheden geboden door artikel 4 van dit decreet heeft de A.I.E. gekozen voor het statuut van coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid. De A.I.E. int voor rekening van het Waalse Gewest de belasting op het lozen van ander dan industrieel afvalwater, zoals dat is omschreven in het decreet van de Waalse Gewestraad van 30 april 1990 tot instelling van een belasting op het lozen van industrieel en huishoudelijk afvalwater. De Commissie erkent dat deze doelstelling moet worden beschouwd als een opdracht van algemeen belang van de A.I.E.¹

In de wet van 8 december 1992, gewijzigd bij de wet van 11 december 1998, worden de algemene beginselen op het stuk van de bescherming van persoonsgegevens vastgesteld. Deze wet is van toepassing op alle verwerkingen van gegevens. De beslissing om al dan niet toegang te verlenen tot het Register moet dus ook beschouwd worden in het licht van de beginselen van deze wet, zoals de Commissie heeft onderstreept in advies nr. 8/2000 van 3 april 2000 betreffende het ontwerp van koninklijk besluit waarbij de « Intercommunale d'œuvres sociales » voor de regio Charleroi, coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, afgekort I.O.S., gemachtigd wordt toegang te hebben tot het Rijksregister van de natuurlijke personen. De Commissie heeft daarin gesteld dat krachtens het nieuwe artikel 5 de verwerking van persoonsgegevens alleen mag worden verricht wanneer zij noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van openbaar belang opgedragen aan de verantwoordelijke voor de verwerking aan wie de gegevens worden verstrekt (punt e), alsook wanneer de verwerking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke voor de verwerking of van de derde aan wie de gegevens worden verstrekt (punt f).

De Commissie bracht toen met betrekking tot de toegang van de I.O.S. tot het Rijksregister van de natuurlijke personen een ongunstig advies uit omdat zij meende dat indien toegang wordt gevraagd tot het Rijksregister voor een doeleinde van invordering (factureren en invorderen van gefactureerde bedragen), daarbij geen rekening wordt gehouden met het functioneel criterium («opdrachten van algemeen belang») dat zij toegepast wenst te zien in het kader van de aanvragen tot toegang tot het Rijksregister. De Commissie verwees in dit verband naar de opmerkingen geformuleerd in de adviezen nr. 30/98 betreffende het Rijksregister en nr. 28/99 inzake het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

Ook de doelstellingen bedoeld in artikel 1, eerste lid, 1° en 2°, van het onderzochte ontwerp-besluit vormen duidelijk geen opdrachten van algemeen belang in de zin bedoeld door de Commissie in advies nr. 8/2000 en meer recent nog in advies 28/2001 van 22 augustus 2001 in verband met het administratieve en geldelijke beheer van de leden van het Agence wallonne à l'exportation.

De Commissie is daarentegen van oordeel dat toegang kan worden verleend met betrekking tot de doelstelling bedoeld in 3° van artikel 1, eerste lid, aangezien het gaat om de vervulling van een opdracht van algemeen belang.

¹ In artikel 33 van het decreet van het Waalse Gewest van 30 april 1990 tot instelling van een belasting op het lozen van industrieel en huishoudelijk afvalwater is het volgende bepaald: *“De Regering kan de openbare watervoorzieningsmaatschappijen ermee belasten de op de opgeleverde totale hoeveelheid water berekende belasting voor rekening van het Gewest bij hun abonnees te innen of te helpen innen, zonder dat die maatschappijen of hun afgevaardigden een hoedanigheid van boekhouder van het Gewest genieten.”* In artikel 3 van het besluit van het Waalse Gewest van 30 maart 2000 betreffende de berekening, inning, invordering, vrijstelling en terugbetaling van de belasting op het lozen van industrieel en huishoudelijk afvalwater is het volgende bepaald: *“De openbare watermaatschappijen, hierna “verdelers” genoemd, worden belast met de inning van de belasting op het lozen van ander afvalwater dan industrieel afvalwater.”* Artikel 4 van dat besluit voorziet in bepaling betreffende de bewaring van een register van belastingplichtigen.

B. Proportionaliteitsbeginsel

Met betrekking tot de gegevens bedoeld in artikel 1, eerste lid, 3°, van het ontwerp-besluit moet ook de toepassing van het proportionaliteitsbeginsel bedoeld in artikel 4 van de wet van 8 december 1992 worden onderzocht.

Het verslag aan de Koning blijkt volgens ons een verantwoording te bieden met betrekking tot de gegevens die voornamelijk noodzakelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van de doelstellingen bedoeld in artikel 1, eerste lid, 1° en 2°, aangezien wordt verzocht om toegang tot de gegevens 1° (naam en voornaam), 2° (geboorteplaats en -datum), 5° (hoofdverblijfplaats), 6° (plaats en datum van overlijden) en 8° (burgerlijke staat) van artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983, alsook tot de gegevens bedoeld in het eerste lid).

De Commissie heeft de A.I.E. dan ook gevraagd een meer precieze verantwoording te geven met betrekking tot de gegevens die zij absoluut nodig heeft in het kader van de opdracht van algemeen belang bedoeld in artikel 1, eerste lid, 3°, van het ontwerp-besluit. Het antwoord dat het ministerie heeft ontvangen, houdt generlei verband met de gestelde vraag : « *Par contact téléphonique, un responsable de l'A.I.E. m'informe que la connaissance des informations du Registre national pour la finalité relative à la perception de la taxe sur les eaux usées autres qu'industrielles (3° de l'article 1er, alinéa 1er, du projet d'arrêté royal) se justifie de la même façon que pour les tâches relatives à la facturation et à la tenue à jour du fichier clients (1° et 2°), étant donné que la perception de taxe précitée se réalise en même temps que la facturation : une rubrique relative à la taxe figure sur la facture même.*²

De Commissie is van oordeel dat alleen de gegevens 1°, 2°, 5°, 6° en 8° van artikel 3, eerste lid, van de wet van 8 augustus 1983 niet overmatig zijn ten opzichte van de vervulling van de hier erkende opdracht van algemeen belang. De toegang gedurende dertig jaar tot de gegevens van artikel 3, tweede lid betreffende de opeenvolgende wijzigingen is daarentegen alleen verantwoord voor doelstellingen die vallen onder de beheerstaken van de A.I.E., te weten de facturering (krachtens artikel 2262 van het Burgerlijk Wetboek verjaren de facturen uitgescheven door de « A.I.E. » na die termijn). Voor de uitvoering van de hier erkende opdracht van algemeen belang moet de A.I.E. de wijzigingen in de gegevens van het Rijksregister niet kennen aangezien eventuele vervolging wordt ingesteld door de «Receveur des taxes et redevances » van het Waalse Gewest. De Commissie kan dus het standpunt van de A.I.E. betreffende de verantwoording van de toegang tot de wijzigingen in de gegevens niet delen.

Bovendien dreigt het gevaar dat de vermelding op dezelfde factuur van de bedragen betreffende de doeleinden bedoeld in artikel 1, eerste lid, 2° en 3°, ertoe leidt dat de machtiging om toegang te hebben tot de gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen met betrekking tot de doelstelling bedoeld in 3° een machtiging wordt om toegang te hebben voor de andere doeleinden bedoeld in hetzelfde artikel. Dat is niet de bedoeling van de Commissie. Deze belasting wordt slechts een keer per jaar gefactureerd en de factuur kan heel goed afzonderlijk worden opgemaakt.

C. Andere opmerkingen

De andere artikelen behoeven geen bijzondere commentaar, behalve dat met betrekking tot artikel 2, eerste lid, eens te meer erop moet worden gewezen dat de lijst van personen gemachtigd toegang te hebben tot het Rijksregister van de natuurlijke personen niet naar de Commissie moet worden overgemaakt, maar haar ter beschikking moet worden gesteld en voortduren moet worden bijgewerkt.

² E-mail van het ministerie van Binnenlandse Zaken d.d. 22 oktober 2001.

OM DEZE REDENEN,

Brengt de Commissie een ongunstig advies uit met betrekking tot de toegang van de A.I.E. tot de gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen voor de tenuitvoerlegging van de doelstellingen bedoeld in artikel 1, eerste lid, 1° en 2°, van het ontwerp van koninklijk besluit.

Met betrekking tot de toegang tot de gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen voor de doelstelling bedoeld in artikel 1, eerste lid, 3°, brengt de Commissie een gunstig advies uit, maar vraagt zij dat de toegang beperkt blijft tot de gegevens bedoeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2°, 5°, 6°, 8°, van de wet van 8 augustus 1983 en dat een en ander op zodanige wijze wordt geregeld dat de toegang niet kan worden omgevormd tot een toegang voor de andere doeleinden.

Voor de secretaris,
wettig verhinderd,

De voorzitter,

get.) D. GHEUDE,
adviseur

(get.) P. THOMAS.